

Abonneren

≡ de Architect

Renovatie Gentiaanbuurt, Amsterdam - Ibelings van Tilburg architecten

Redactie de Architect |

Gepubliceerd: 19 mrt. 2024

Dit is het laatste artikel dat je deze
maand kunt lezen met je gratis

de Architect

Exclusief toegang tot:

- Dagelijkse nieuwsbrief met inspiratie, opinie en actualiteit
- Onafhankelijke nieuws
- Inspirerende interviews en podcasts

account.
Onbeperkte toegang?

Abonneer nu

Op initiatief van eigenaar Ymere is de 100 jaar oude Gentiaanbuurt in oude glorie hersteld. De sociale huurwoningen in het zuidoostelijke deel zijn de afgelopen jaren ingrijpend opgeknapt en de Amsterdamse buurt is inmiddels een beschermd stadsgezicht.

 Geef cadeau

Delen

Toelichting Ibelings van Tilburg
architecten | Beeld Petra Appelhof

Nog niet zo lang geleden stonden de woningen er verwaarloosd bij, maar inmiddels ziet de buurt er weer net zo fraai uit als bij de oplevering 100 jaar geleden, met volledig gerenoveerde woningen voor sociale huurders die voldoen aan de moderne wooneisen. Kortom, een buurt waar bewoners, de stad en Ymere weer trots op kunnen zijn.

De architectuur en de stedenbouwkundige samenhang van de Gentiaanbuurt, gebouwd in de twintigerjaren van de vorige eeuw, is in grote lijnen goed bewaard gebleven en heeft een voor Amsterdam-Noord hoge woningdichtheid. De wijk bestaat uit een tiental gesloten bouwblokken rond een groot plein. Het gerenoveerde

Meld je aan voor onze notificaties

En ontvang de belangrijkste artikelen over het gebied van architectuur, stedenbouw en interieur.

UIT AAN

zuidoostelijk deel, dat bestaat uit zes bouwblokken met 265 woningen en negen bedrijfsruimten, is ontworpen door Van Gendt en Kleinhout en is eigendom van woonstichting Ymere.

Beeld Petra Appelhof

Helaas waren de woningen zowel van buiten als van binnen in zeer slechte technische staat. De woningen waren nauwelijks geïsoleerd (energie-index hoger dan 2,4. Label E/F) en de plattegronden voldeden niet meer aan de wensen van deze tijd. Reden voor Ymere om Ibelings van Tilburg architecten te vragen om een plan te maken voor grootschalige renovatie van de woningen.

Behoud van architectonische details

Aangezien de woningen samen een rijksbeschermd stadsgezicht vormen, is eerst in overleg met de afdeling Monumenten en Archeologie van Amsterdam een 'Richtlijn Buitenschil' opgesteld, waarin dwingende regels zijn vastgelegd voor de renovatie van de buitenschil van deze 100 jaar oude bouwblokken. Dit rapport vormt het toetsingskader voor de renovatie van de buitenschil van woonblokken.

De buurt ontleent zijn stedenbouwkundige kwaliteiten in belangrijke mate aan de architectonische verbijzonderingen, zoals de detaillering van de houten kozijnen en gootlijsten, hoge erkers met houten gevelbetimmeringen, torentjes, dakkapellen, arcadebogen en opvallende winkelpuien. De in dit rapport omschreven dwingende richtlijnen zijn omschreven per bouwkundig element. Per onderdeel is aangegeven waaraan bij herstel, vervanging of vernieuwing van dat onderdeel moet worden voldaan. Aan de hand van historisch onderzoek zijn de originele kleuren bepaald en weer teruggebracht.

Beeld Petra Appelhof

In het oorspronkelijke plan lagen er rondom de Resedastraat een aantal winkels, waardoor hier een soort winkelplein ontstond. Door de verplaatsing van winkels in de jaren dertig naar de Hagedoornweg zijn zes van de acht oorspronkelijke winkels woonhuizen geworden. Een van de tot hoekwoning omgevormde winkels beschikte nog over de originele etalageruiten. Bij de renovatie is deze hoek tot in detail teruggebracht naar het origineel, inclusief de bovenlichten met de voor dit blok typerende decoratieve diagonale roedeverdeling.

Rekening houden met woonwensen bewoners

De woonblokken herbergen een grote variatie aan woningen die in oppervlakte variëren tussen 45 en 90 vierkante meter. De bewoners, waarvan sommige al hun hele leven hier wonen, zijn actief betrokken bij de plannen voor de verbouwing. Alle bewoners werden uitgenodigd om mee te denken over hoe ze zouden willen leven. Ze spraken hun wensen uit, zoals een extra slaapkamer of een grotere woonkamer. Dit resulteerde in een grote verscheidenheid aan plattegronden, die vervolgens zijn uitgevoerd.

Beeld Petra Appelhof

De woningen zijn toekomstbestendig gemaakt met een moderne indeling, een ruimere badkamer en een goede keuken. Bij sommige woningen is het aantal kamers verminderd. Daarbij was er de uitdaging dat de relatief kleine woningen ook moesten worden geïsoleerd, en dat de isolatie vanwege het monumentale karakter van de buitenschil aan de binnenzijde moest worden aangebracht. Hoewel dat onvermijdelijk leidt tot verlies aan woonoppervlak, is het toch gelukt de isolatie zo uit te voeren dat de woningen nergens kleiner aanvoelen dan voor de renovatie.

Duurzame en betaalbare woningen

Duurzame verwarming maakt de woningen energiezuinig (Energie-Index gemiddeld 0,9. Label A). Verwarming en warm water worden geleverd door een aansluiting op het stadswarmtenet. Hiermee is dit de eerste aardgasvrije wijk in de bestaande bouw in Amsterdam. Daarnaast zijn een groot aantal andere duurzame maatregelen getroffen, waaronder een nieuw dak, nieuwe kozijnen (Accoyahout met FSC-keurmerk), een CO₂-aangestuurd ventilatiesysteem en HR++ glas. Tegelijkertijd zijn de huren betaalbaar gebleven voor de laagste inkomensgroepen.

Ook zijn tijdens de sloop alle materialen verzameld en gescheiden afgevoerd, waardoor ze elders weer een duurzame bestemming kunnen krijgen.

Tevreden en trotse bewoners

De verbouwingen en verduurzaming van de woningen zorgen voor veel enthousiasme bij de bewoners. Het vroegtijdig betrekken van de bestaande bewoners bij het plan heeft geleid tot een groter gevoel van verbondenheid met en eigenaarschap van hun woning en buurt: de overgrote meerderheid van de bewoners is dan ook teruggekeerd. Zij zijn niet alleen tevreden, ze zijn ook trots op de markante plek waar ze wonen.

Het project is tot stand gekomen op initiatief van eigenaar Ymere, en is het resultaat van een intensieve samenwerking tussen de afdeling Monumenten en Archeologie, Ibelings van

Tilburg architecten, LMV bouw+kundig adviesbureau, constructeur Berkhout Tros, installatieadviseur Nieman, aannemer Van Braam-Minnesma en Vattenfall, die – samen met bewoners en Ymere – de renovatie vorm hebben gegeven.

Beeld Petra Appelhof

Projectgegevens

Opdrachtgever

Woningcorporatie Ymere,
Amsterdam

Ontwerpbureau

Ibelings van Tilburg architecten

Meer projectgegevens

Lees meer over

AMSTERDAM

ARCHITECTUUR

IBELINGS VAN TILBURG ARCHITECTEN

MONUMENTEN

RESTAURATIE EN RENOVATIE

SOCIALE WONINGBOUW

WONINGBOUW

Redactie de
Architect

Meer projecten

ZORGGEBOUW

Integrale Spoedpost Amsterdam, EGM architecten

WONINGBOUW

Woontoren Stepstone, Amsterdam Zuidas - LEVS architecten

WONINGBOUW

Renovatie 1950 woning Utrecht - Jaren '30 architect

WONINGBOUW

ARC Rokkeveen, Zoetermeer - Global Architects

de Architect

bouwen met
wat er is

over hergebruik
en afval als grondstof

de Architect – Thema: Architectuur

Ontvang eens per vier weken achtergronden, inspiratie en verdieping op het gebied van architectuur.

shuizenga@pieters.net

Schrijf je in!

Ben je niet shuizenga@pieters.net? - [log hier uit](#)

Abonneren

Categorieën

Platform

Thema's

Nieuwsbrieven

Veelgestelde vragen

Contact

Architectuur

Stedenbouw

Interieur

Nieuws

Printuitgave

Digimazine

ARC Awards

Projectbezoeken

De werkende
stad

Zorgzame
architectuur

Van offline
naar online

Hemels
wonen

(Ge)bouwen
met
geschiedenis

Volg de Architect

Facebook

LinkedIn

Instagram

Twitter

Spotify

de Architect is onderdeel van VMN media. Op gebruik van deze site zijn de volgende regelingen van toepassing: [Algemene Voorwaarden](#) en [Privacy en Cookie beleid](#) | [Privacy instellingen](#)

